

Latweeschu Alwises.

Ar augstas Geweschanas - Kummisiones sinau un nowehleschanu.

Nr. 4. Zettortdeena 22trā Januar 1825.

No Jelgawas.

Par wissu isgahjuschu gaddu muhsu pilsata
irr dsummuschi 881 behrns, mirruschi 512 zil-
weki, laulati 182 pahri, bet eeksch scheem skait-
leem arri fanemta leela Latweeschu kirspehle, ta
ka puse no wisseem scheem skaitleem Jelgawas
pilsatam ne peekriht. — Par muhsu Leeluppi
nu brauz drohschi ar diweem firgeem un tapatt
par Daugawu pee Rihges. No Aensberges,
Pruhschu semme, raksta, ka tur qta un qta
Dezember arri leeli pluhdi bijuschi un pa das-
chahn eelahn ar laiwahm braukuschi.

No Grohbines pusses.

Gan no tahs pehdigas wehtras, ko qta De-
zembera redsejam, wehl daschu nelaimi warretu
stahstiht, kad muhsu klahnuma ne buhtu tahds
notikkums gabbijees, kas firdi wairak pahrnem
ne ka apgahstas ehkas un apfisti lohpi. Seem-
uppes krafta, ne tahlu no tahs weetas fur
tauku fuggis bija strantejis, irr atkal leels Eng-
lenderu fuggis, ar plankahm lahdehts, seklumā
isgahjis. *) Tas bija ar 14 zilwekeem no Rih-
ges issuhtihits, bet tik ilgi juhras wilndos schurp
un turp kustihts, ka teem lainvenekeem jau pahr-
tikschana fahkusi peetruekt. Ne ilgi, tad peh-
digs maises kummoß bija apehsts, un nab-
badini juhras widdu breesnigam baddam no-
dohti. Nekur semme redsama, nekur glahb-
schana! Saufa garrose buhtu teem ka wissu
treknais zeppetis rahdijees; bet kas dewe?
Weenpadesnits deenas wahrguleem maises ne
bija, un tee farwu sunni un pahri kafku kawuschi,
no winnu gallas pahtiske. Jau nahwe treiju

*) Par scho paschu fuggu raksta no Saku kirspeh-
les, ka Sweedru eshoht bijis.

wihru mohkas beidse. Diwi tappe pehz laiwe-
neeki wihses, ar assarahn juhrā eemesti. Tre-
schais mirrons wehl us dekka gulleja. Jau ar
schauschalahm fahze dohmaht, woi gan grehks
buhtu, no schi mirruscha meefahm baudih, tad
leela banga pahr laiwu gahsdamees, lihki
preeksch winnu azzim nosalloja. Ko nu darriht? Badda mohkas gan drihs ahrprahrtā, un pagal-
lam nonihkuschi jau runnaja, ka kufna-puisis
buhschoht jakauj, ja Deews ne palihdschoht, bet
wehl gohdigi wihri par fleplarveem ne palikke.
Ahdas-rihkus fahze wahriht un apricht. Zaur
to jo wairak nowahrge. Kas sinn, kas nu buhtu
notizzis, ja Deews ne buhtu paglahbis. Stur-
mis to sadrupdamu laiwu weenreis pee krasta
isdsinne. Kapteinis ar 10 matrohseem dsihwi
raddahs, bet wissi — bes weena Ullendeera —
lohti wahji un slimmi. Tee bes gruhtibas tappe
ka puss-mirruschi nowahkti, kaschokds eetihti,
krislgi apkohpti un us Leepaju pee isahrsteschana
nowesti.

Ilgds laikds naw dsirdehts, ka muhsu juhrā —
kas ka esars prett zittahm leelahm juhrahn
stahw — laiweneeki no badda gan drihs mirru-
schi buhtu, ne fur pee mallas tapt newarredami.
To darra tee leeli sturni! — — z.

No Saku kirspehles, 16tā Dezemberā.

Ta leela wehtra, kas to nafti no astota us
dewitu Dezemberu pee mums plohsijahs un ko
eeksch semmes gan tik dauds ne irr mannijschi,
ka pee mums juhrmallā, pahrleeku leelu skahdi
mums irr padarrijusi. Mehs wehl ne gribbam
peeminneht tohs jumtus, kas pagallam jeb pa
pussi noplehsti, jo preeksch ta stohrina jauns
jumts bija lihdsigs wezzam — nedfs arridsan tahs
ehkas, kas sagahstas, bet no teem leepleem pluh-
deem dauds semmes juhrā un uppē eekrittusi,

dauðs laivās fakultas un lippatu lippatōs fasi-
stas, taħs tihklu buhdas, dasħas ar wisseem
tihkleem juhrā nogahjusħas; taħs kartuplu
bedres ar uħdeni pilditas, un zittas ta kohfhi
iż-żallotas, ka neħas atlikke un ka wissur kar-
tupli, spruhħes pee juhrmallas ka sinteru war-
salaffiħt. Peewikkōs un Alschwangōs tas mesħs
lohti pohstħits im dasħas weetās tee kohfhi leelōs
tschuppōs famesti; ir dahrōs daudsf labbi kohfhi
lausti. Septinas deenas peħz fħo niknu weħtrū
isgħażżej Seemuppes krafstā atkaf kuggis us to
paschu weetu, kur jau tas pirmais iż-żarrantija.
Tee kuggeneeki, no Sweedru tautas, tappe
glahbti, bet tee mas weħrti bija; jo astanas dee-
nas tee jau bes barribas stahweja. Ta juhra
eekħi farwas duqmibas teem mastus, burwes,
enfurus, weeres un wissu horribu bija noneħ-
mu. Diwi jau bija mirruschi, un tee zitti,
kas jau kuzzenu bija aphemdu fchi, kas-chokus ap-
grausiħi, un jau us to doħmajuschi, weenu
puissi kaut im ehx, ar nesħanu tappe nonesti;
jo tikkai zellōs wehl warreja pakustetees. Wehl
arriðsan ne simm, woi winni to iszeetiħs, jo tee
wehl gauschi peespeesti irr. Al, woi juhs to ar
schauschalāħim, ne lassat, miħli lassitajji? Lab-
baki gan us semmi, ja arriðsan gruhti irr
zeest — bet pee uħdens ne kahda schellastiba.
Wehl redsam weenu kuggi, kas wirs juhrsas
kullahs, kas farwus mastus jau kappajis un
wairi ne war Walbitees; diwi reises jau bija
flaht pee semmes, bet tappe atkaf juhrā
eedsiħts — lai Deens apsħehlo jahs par teem,
kas tur wirsū irr!

Kappa dseefma.

Ta kappa naħts irr kluffa
Un lohti nejauka!
Un winnas tumšħa duffa
Apseds, kas dsiħwo.

Ta preeka troħkniż beidsħabs
Pee bedres mallin;

Us fmilħiċċu floġġiem steidsħabs
L-o draugu affara,

Wihrs seewu tè aprauda
Un teħwu bahrini!
Al welti! — winnu gauda
Me pañnees dibbeni!

Bet kur gan zittà mallà
Altroħnam meeribu? —
Kad nahwex wahrti wallà,
Mehs redsam teħwiċċu!

Tà muhsu firds ar behdahm
Wehl scheitan nowahrġstahs,
Us iħsta meera pehdahm
Mahl, kad wairi ne kustahs.

L.

Teesas fluddin aħħanas.

Us pawħeħleħanu taħs Kaiserska Majesteet,
ta Patvaldineka wiffas Kreewu Walsis u. t. j. pr.,
wissi parradu dewejji ta Muixxeem fainneka
Andschu Zekkaba, kas pats għibbedams farwas mah-
jas nodohd, toħp scheitan no Gaiku pagasta teesas
aizinati, lai ar sawahm taisnahn prassħanah
wissweħlaki liħds 5tu Bewar 1825 Gaiku muixxha
atnahl, un tad to fagaida, kas peħz likkumeen taps
spreeests. Gaiku pagastu teesā, 5 ta Dezember
1824.

† † † Kunge Andrei, pagasta wezzakais.
(S. B.) † † † Brinku Jndrik, teesas wiħrs.
(Nr. 28.) † † † Deeksħenekk Andrei, teesas wiħrs.
Eduard Becker, pagasta teesas skriħveris.

Us pawħeħleħanu taħs Kaiserska Majesteet,
ta Patvaldineka wiffas Kreewu Walsis u. t. j. pr.,
toħp no Jaunpils pagasta teesas wissi parradu dewejji
ta nomirruħcha Zurgu muixħas fainneka Wezz-
Kihle Zirgen, par kura mantu zaur schiħs deenas
spreedum fu konkurse irr nolikta, scheitan usaizinati,
lai pee saudeħħanah farwas teesas eekħi 2jeem meħ-
nxsħeem, proħti wissweħlaki liħds 24 tu Januar nah-
ħoħsha gadda pee schiħs teesas ar sawahm prassħanah
peeteizahs.

Islaists ar Jaunpils pagasta teesas appaksħraħ-
steem un seħġela 29 ta November 1824.
Sillau Fanne, pagasta wezzakais.
(Nr. 109.) P. J. Diezmann, pagasta teesas skriħ-
veris.

Us pawehleschamu tafs Keiserifkas Majesteet,
ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walsts u. t. j. pr.,
tohp no Wangas pagasta teesas wissi parradu deweji
ta islikta fainneeka Faunaraju Fehkaba, par kura
mantu dehl truhkumu inventariumu un zittu parradu
zaur schihs deenas teesas spreediumu konkursis nolikts,
aizinati, lai pee saudeschanas fawas teesas lihds
14tu Februar 1825 pee schihs teesas ar sawahm
präffischchanahm peeteizahs, un tad sagaiba, ko teesa
spreedihs.

Wangā, 3otā Dezember 1824.

2

Melke Frizz, pagasta wezzakais.
J. Wiegner, pagasta teesas frihweris.

* * *

Us pawehleschamu tafs Keiserifkas Majesteet,
ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walsts u. t. j. pr.,
tohp no leelas Cezawas pagasta teesas wissi parradu
deweji ta islikta fainneeka Dimse Fehkab, par kura
mantu dehl truhkumu inventariumu un zittu parradu
zaur schihs deenas teesas spreediumu konkursis nolikts,
aizinati, lai pee saudeschanas fawas teesas lihds 2tru
Merz f. g. pee schihs teesas ar sawahm präffischchanahm
peeteizahs.

Leela Cezawā, 2trā Januar 1825.

1

Krischjahn Weiss, pagasta wezzakais.
J. Faber, pagasta teesas frihweris.

* * *

No Palanges pagasta teesas tohp itt wissi parradu
deweji ta fainneeka Janna Zutowt, no Jaskowden
zeema, kas muischai parradā tappis, scheitan usaizinati,
lai tanni zaur likumeem nospreesta starpā,
pee saudeschanas fawu teefu peeteizahs. Palanges
pagasta teesa, 1otā Dezember 1824.

2

Brutschkus, pagasta wezzakais.
J. Eckmann, pagasta teesas frihweris.

* * *

No Palanges pagastu teesas tohp itt wissi parradu
deweji scho fainneeku: no Palanges meesta Anton
Plotschtis; no Jaskowden zeema: Jakob Kalnis,
Ludwig Gantscheis un Mikkela Szwinklis atraitne,
kas muischai parradā tappuschi, scheitan usaizinati,
lai tanni zaur likumeem nospreesta starpā, pee saudeschanas
fawu teefu, scheitan peeteizahs. Palanges
pagasta teesa, 1otā Dezember 1824.

1

Brutschkus, pagasta wezzakais.
J. Eckmann, pagasta teesas frihweris.

* * *

Wissi parrada deweji ta Wezaules muischas fainneeka Skarra Steenusch Krist, kas pats gribbedams

sawas mahjas nodoht, tohp scheitan no Wezaules
pagasta teesas aizinati, lai ar sawahm tajnahm
präffischchanahm 2otā Bewrar mehnescha deenā schi
gadda Wezaules muischā atnahk. Wezaules pagasta
teesa, 2trā Januar 1825.

3

A. Kundschen, pagasta wezzakais.

(Nr. 159.) J. Rousset, pagasta teesas frihweris.

* * *

Us Dohbeles pilsteesas pawehleschanas tohp ta no
Fehkaba muischās muischās-walsts jau zaur Felgawas
wahz awihseem sinnamū darrita pahrdothschanā no 106
stohpu Brandewina, kurri no ta zitkahrtiga muischās
lunga Schmidt eelsch Fehkaba muischās atstahlt; tanni
3otā Januar f. g. eelsch schihs teesas namma isdarrita;
kas zaur scho teem pirzejeem pasihstamu taisichts tohp.
Brandenburg muischās pagasta teesa 14tā Januar
1825.

2

Us tizzibu,
Friedrich Henko, teesas frihweris.

* * *

Tanni 3otā Januar f. g. taps pee schahs pagasta
teesas weens tam zittu reisu Fehkaba muischās Spradses
krohdeneckam Steinert peederrigs sirgs uhtropē pahrdohts.
Brandenburg muischās pagasta teesa tanni
14tā Januar 1825.

2

Us tizzibu,
Friedrich Henko, teesas frihweris.

* * *

Kad pehz Sarkanas muischās pagasta teesas no
spreedula, no teem par to eelsch mescha padarritu
sahdi augstam Krohnam parradā krittuscheem Krohna
fainneeku daschi lohpi un sirgi atnemti tappuschi,
kas par atlihdsinaschanu to strahpes naudu uhtropē
taps pahdohti, tas termins par to arridsan us to 5tu
Bewrar f. g. nolikts tappis, tad tas scheit teem pirzejeemi
tohp sinnamū darrichts. Sarkana muischās pagasta
teesa 8tā Januar 1825.

2

Us pawehleschanu,
C. G. Lange, pagasta teesas frihweris.

* * *

Schihs svehtdeenaš nakti iseijohk Skehpastes fainneekam
tappe no statta sagti diwi sirgi;

Weens behrais, baltu sihmi peerē, baltas nahsis,
14tā gaddā.

Dhtrs firmis, 5tā gaddā.

Faunas saltas kammanas, kas bija apkaltas.
Ja kahds gohdigs zilweks tohs sagtus sirgus un kammanas
useetu, tad tas Stendes muischā to waijadsigu
sinnu dohs, un simtkahrtigu pateizibū lihds ar to

peenahkamu mafsu hanems. Stendé, 5tā Januar
deena 1825.

Us tizzibū,
(Nr. 2.) Karl Deringer, pagasta teesas frihweris.

Zittas fluddinashanas.

Muischias kunga jeb disponenta weeta tohp mckleta
no weena kunga, kas wissu to sinn, kas pee wirtschap-
tes jasuma un kam par to peenahkamas apleezina-
shanas. Kur wiisch atrohnams, to warr dabbuht
sinnah Tzelgawā, Steffenhagena nammā.

Gohdigi arrentas nehmeji us nahkoscheem Fahneem
warr Grohbines Batta krohgu us arrenti dabbuht.
Muischias waldischana no ta sinnu dohd un kontrakti
zett.

Us nahkoscheem Fahneem 1825 warr Strutteles
muischā us diwahm lohpu muischahm flauzamas goh-
wiš, katrā muischā 80 gohwis, 5 rubbulus fudraba
par gohwi, us renti dabbuht, kā arridsan to fud-
mallas krohgu us leelzeltu no Auzahm us Tukumi,
ar semmi, par 100 rubbuleem fudraba par gaddu.
Ik weerendelu gaddu arrente zettorta datta us pree-

schu irr mafsa jama. Kam labbas apleezinashanas
no kungeem un kas spehi par to rikti galwoht,
lai pee Strutteles muischias waldischanaas peeteizahs,
kur peenahkamas sinnas par scho leetu warr dab-
buht.

Grohbines frohna muischā warr labbas mahjas us
nahkoscheem Fahneem us lifikumu kontrakti dabbuht.
Labi wihri, kas warr mahjas us nemt, tapehz warr
pee Grohbines mahklera meldetees.

Ohrdeenas nakti preeksch swchtkeem irr tam Behrsu
krohgeram Benson no Vulkaifchu muischias 2 firgi no
stetdeles stalla issagt: 1) luhsis, balts ar bruh-
nahm plekkscheem, 3 kahjas baltas, 7 gaddu wezs,
dubbuklepperis; 2) bruhns, ar firmeem farreem
un firmu asti, balta bleffe peerē, 5tā gaddā wezs.
10 fudraba rubbulus tohp foehlti tam, kas taifnu
sinnu Vulkaifchu muischā dohs.

Tas zitkahrtigis Remtenes muischias tigus ne taps
wairt turrehts, tanni weetā irr weens lohpu tigus us
wezzu Krusta paangstinaschanas deenu bes muitas.
Kahlis Grahw Medem.

Naudas, Labbibas un Prezzi tigus us plazzi. Rihge tannī 19tā Januar 1824.

	Sudraba naudā.	Rb.	Kp.		Sudraba naudā.	Rb.	Kp.
3 Rabbuli 75 $\frac{3}{4}$ Kap. Papihru naudas gelbeja	I	—		I	Pohde kannepu . . .	—	
5 — Papihru naudas . . . —	I	32		I	linnu labbakas surtes	—	—
I jauns Dahldeis	—	—		I	fliftakas surtes	—	2
I Puhrs rudsu tappe mafahats ar	—	90		I	tabaka	—	—
I — kweeschu	I	20		I	dselses	—	75
I — meschhu	—	70		I	swesta	—	75
I — meschhu = putraimu	I	30		I	muzza silku, preeschu muzzā	—	2
I — ausu	—	50		I	— wihschenu muzzā	—	—
I — kweeschu = miltu	I	80		I	farkanas fahls	—	7
I — bihdeletu rudsu = miltu	I	35		I	rupjas ledainenas fahls	—	25
I — rupju rudsu = miltu	—	90		I	rupjas baltas fahls	—	7
I — sinnu	I	20		I	smalkas fahls . . .	—	6
I — linnu = sehklas	2	—		I	—	4	75
I — kannepu = sehklas	I	25		50	Grafchi irr Warra jeb Papihres Rubbulus un Warra nauda stahw ar papihres naudu weenā mafā.	—	50
I — limmenu	2	50					

Es zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostseeprovinzen: S. D. Braunschweig, Censor.

No. 28.